

Studijski program	Vrsta studija (ciklus)	Dodiplomski studijski program (prvi ciklus)			
	Naziv studijskog programa	Hemija – opšti/nastavnički/kontrola kvaliteta i zaštita okoliša smjer			
PREDMET					
Naziv predmeta	MEHANIZMI JONSKE IZMJENE				
Šifra predmeta	Semestar	Status predmeta	ECTS bodovi	Kontakt sati	
HAH204	ČETVRTI (IV)	IZBORNI	2	30	
Obavezni prethodno položeni predmeti					
Nastavnici i saradnici	Nosilac predmeta	Dr. Jasna Huremović, redovni profesor			
	Učesnici u nastavi	Dr. Alisa Selović, docent Dr. Jasmina Sulejmanović, docent Dr. Sabina Žero, docent Mr. Elma Šehović, viši asistent Rasim Omanović, MA, asistent			
Ciljevi predmeta	Sticanje saznanja i laboratorijskih vještina u primjeni jonskih izmjenjivača za različite svrhe.				
Sadržaj predmeta					
#	Nastavna jedinica	Kontakt sati			
		P	V	S	K
	Jonska izmjena – opšti pojmovi Klasifikacija jonoizmjenjivačkih smola (izmjenjivači katjona i anjona) Osobine jonoizmjenjivačkih smola Selektivnost jonoizmjenjivačkih smola, koeficijent selektivnosti Disocijacija i pK vrijednost Kinetika jonske izmjene Kapacitet jonske izmjene Umreženost, veličina i gustina čestica smole Primjena jonske izmjene za vode i otpadne vode Omekšavanje vode Demineralizacija vode Regeneracija i održavanje jonoizmjenjivačkih smola Zaprljanja katjonskih jonoizmjenjivačkih smola Zaprljanja anjonskih jonoizmjenjivačkih smola Specijani postupci jonske izmjene u obradi vode	1	1		
	Ukupno	15	15		
OPTEREĆENJE STUDENTA (sati)					
Kontakt sati	30	Praktični rad	Seminari	Priprema ispita	20
Literatura – čitanje		Pisani radovi	Konsultacije	UKUPNO	50
LITERATURA		PROVJERA ZNANJA I OCJENJIVANJE			
Obavezna:		Kriterij	Poeni	Uslov	
1. Jasna Huremović, Mehanizmi jonske izmjene, Prirodno-matematički fakultet, Univerzitet u Sarajevu, 2012.		1. Pohađanje nastave	5	3	
Preporučena:		2. Angažman na nastavi	10	5	
1. D.A. Skoog, D.M. West, F.J. Holler, Osnovi analitičke kemije, šesto izdanje(englesko), prvo izdanje (hrvatsko), Školska knjiga, Zagreb, 1999.		3. Test tokom kursa	45	25	
2. Jelena Savić- Momir Savić, Osnovi analitičke hemije, Klasične metode, Svjetlost, Sarajevo, 1989.		4. Završni ispit	40	22	
3. Abraham Clearfield, Inorganic Ion Exchange Materials, CRC Press. Inc., Boca Raton, Florida, 1982.		U k u p n o	100	55	
4. Veljko Korać, Primjena ionskih izmjenjivača, Udruženje za tehnologiju vode Beograd, 1986.		Napomene: Angažman na nastavi se boduje kroz rad studenata na vježbama.			
5. Richard Anderson, Sample Pretreatment and Separation, Analytical Chemistry by Open Learning, JOHN WILEY & SONS, 1987-reprinted 1995.					
6. Husnija Resulović, Pedologija, univerzitetski udžbenik, Univerzitet u Sarajevu, 2002.					